

Porazna je činjenica da nadležni nemaju precizne evidencije o oboljelim, smatraju NVO Grupa domaćih i stranih ekoloških organizacija počće kampanju protiv gradnje drugog bloka Termoelektrane (TE) zbog, kako smatraju, potpuno neprihvatljivog predstavljanja tog projekta kao spasonosnog za rješavanje ekoloških problema u Pljevljima, nedostatka analiza, ali i iskustva koje je sa postojećim termoelektranama ima EU.

“U Evropi se svega 25 odsto energije dobija iz TE. Crna Gora već sada dobija 32 odsto električne energije proizvedene iz uglja. Za proizvodnju jedne tone uglja uništi se do 15 tona zemljišta i zagađi više od 11.000 litara vode. Istraživanja pokazuju da TE u Evropi godišnje izazovu preko 23.000 preranih smrti i štetu veću od 54 milijarde eura. Zašto onda planiramo nove TE i udaljavamo se od ciljeva EU”, navodi se u spotu koji će uskoro početi da se “vrti” na elektronskim medijima.

Programska direktorica NVO “Grin Houm” Jelena Marojević-Galić kazala je da ni nakon višedecenijskog korištenja uglja za proizvodnju električne energije i grijanje ne postoje ozbiljne analize i studija o pravim izvorima zagađenja vazduha u Pljevljima i njegovom efektu na zdravlje.

“Porazna je činjenica da se kvalitet vazduha prati tek par godina unazad i da ne postoji ni precizna evidencija o oboljelim. Zato su i zabrinjavaju nedavni zaključci predstavnika nadležnih institucija, donešeni prilično proizvoljno, bez adekvatnih podataka i na bazi nekih grafikona o kvalitetu vazduha mjerenog u jednoj ili dvije sedmice. Ovakav pristup ne bi smio da se dozvoli, posebno jer ide u pravcu aboliranja najvećih zagađivača u toj opštini, koji nemaju ni upotrebnju ni integrisanu dozvolu, a čija je obaveza od samog početka rada bila i da riješe pitanje grijanja grada”, kazala je Marojević-Galić.

U takvoj situaciji, navela je ona, neprihvatljivo je da se pitanje rješavanja zagađenja vazduha u Pljevljima uslovljava izgradnjom novog bloka.

“Tim prije što će obaveza Crne Gore u procesu priključenja EU biti smanjenje emisija gasova ugljen-dioksida i mi najskorije moramo predstaviti naš plan po tom pitanju. Sa izgradnjom novog bloka emisije se povećavaju i udaljuju našu zemlju od klimatske politike i ciljeva EU”, smatra ona.

Kao primjer loše prakse, ona je navela izvještaj slovenačka organizacije Fokus o termoelektrani Šoštanj 6.

U mjestu Šoštanj na sjeveru Slovenije se nalazi novo postrojenje snage 600 megavati, koje bi trebalo da sljedećih 40 godina zamijeni pet zastarjelih objekata koji se nalaze u istom kompleksu. Kada je projekat nastao, objekat je trebao da košta 602 miliona eura, pruži 3.500 novih radnih mjesta i stvori zaradu. U stvarnosti, sada sagrađeni šesti blok ove termoelektrane je dostigao cijenu od 1,43 milijarde eura, zapošljava oko 450 ljudi, od čega

se očekuje da će polovina biti otpuštena u bliskoj budućnosti zbog loše ekonomije termoelektrane, te će, ukoliko prodajna cijena električne energije ostane na sadašnjem nivou, poslovati sa godišnjim gubitkom od oko 70 do 80 miliona eura.

“Nema druge riječi da se ovaj projekat opiše osim katastrofalan. Sada se ispostavlja da je slovenački narod taj koji mora da pokrije troškove, budući da vlada namjerava uskoro da uvede poseban doprinos za TEŠ6 koji bi plaćali zajedno sa računom za električnu energiju”, kazala je Lidija Živčić iz Fokusa.

Marojević-Galić smatra da, ako ne želimo da ponovimo grešku Slovenaca, koji su započeli projekat na bazi loših studija i pogrešnih ekonomskih analiza morali bi što prije uključiti javnost u proces donošenja ove važne odluke i sve podatke što prije učiniti javnim.

HEAL: Štetni uticaj termoelektrana je nemjerljiv

Alijansa za zdravlje i životnu sredinu (HEAL), vodeća evropske organizacije koja se bavi pitanjem uticaja životne sredine na zdravlje u EU saopštila je da su Pljevlja lider na ljestvici najzagađenijih mjesta u Evropi i da su na kvalitet vazduha najviše uticale emisije koje su rezultat sagorijevanja uglja u TE i u domaćinstvima.

“Procijenjeno je da su u 2014. emisije iz TE koštale po zdravlje i životnu sredinu 389 miliona eura”, kaže se u izvještaju HEAL, dostavljenom Evropskoj komisiji.

Najnoviji podaci, objavljeni u izvještaju HEAL -a pokazuju da uticaj TE širom Evropske unije iznosi preko 18.200 slučajeva prijevremene smrti, oko 8.500 slučajeva hroničnog bronhitisa i preko četiri miliona dana odsustvovanja s posla. Ekonomski troškovi od uticaja sagorijevanja uglja na zdravlje u Evropi se procjenjuju do 42,8 milijarde eura godišnje.

Godišnje u Pljevljima više od 270 prijevremenih smrti?

„Grin Houm“ je u 2014. i 2013. godini analizirala stanje u Pljevljima i kakav uticaj na zagađanje ima Termoelektrana.

U nedostatku zvaničnih informacija, u istraživanju su, kažu, koristili softverski model kojim se vrši proračun tog uticaja.

“Postojeći blok Termoelektrane je, prema tom modelu, izazivao godišnje oko 270 prijevremenih smrtnih slučajeva, zatim nekih 19.000 slučajeva astme i drugih respiratornih smetnji. Izračunali smo određene ekonomske troškove koji se ogledaju u zagađenju i degradaciji životne sredine i troškove liječenja koji su na nivou godine otprilike 230.000.000 eura”, kazala je Marojević-Galić.

Izvor; Vijesti